

semper fecit ope qd docuit verbo Unde habetur Actuum primo
 Cepit ihesus facere et docere. Ly. dicit qd is est locutio metaphori-
 ca. quia in hoc iohes exprimit se non esse dignum exhibere xpo
 Etiam minimum ministerium is in verbis iam exprimens fm modum lo-
 quendi omnem. Cum enim quis suam parvitate et excellenciam
 alterius vult exprime solet dicere orguiter. Non sum dignus tangere
 sotulares eius vel aliquis homini. hec in bethania facta sunt Ly.
 non est illa que apud iherosolimam est ubi lazarus fuerat suscitatus. s
 alia eodem nomine vocata. sita supra iordanem ex altera parte
 fluminis in sorte duarum tribuum et dimidie. Et ideo ad hoc veno-
 tandum subdit. transiordanem ubi erat baptizans que aqua dis-
 stat a iherosolimam ad unam dietam. et in eodem loco consuevit iohanes
 morari et predicare et baptizare et multi veniebant illuc ad eum
 ut baptizarentur ab eo. Unde circa primis euang. ubi dicit. Tu quis es
 Querit quare iudei magis de iohes qd de xpo credebant. Rndet
 Crisostomus qd triplex fuit ratio. Prima ratio est quia iohanes erat de
 magno genere ut puta filius zacharie magni sacerdotis. Et quia mi-
 raculose natus est de utroque parente sterili et sene. Xpus autem
 ut ipsi credebant erat filius fabri et cuiusdam paupercule mulieris
 et non miraculose natus quia de iuencula quatuordecim annorum de sene pre-
 terea ratio est quia iohes in victu et vestitu magis asperam vitam
 quam xps agere videbatur. Nam tunicam de pylis camelorum habebat
 et zonam pelliceam ad lumbos eius. et cibus eius locuste et mel-
 siluestre. ut patet Matthei. ij. Xpus autem omnibus vestibus indu-
 ebat et omnium cibo utebatur et cum hominibus in nuptiis et in divitiis
 comederat. Tercia ratio est quia iohes solertia hominum deuitabat.
 et in deserto morabatur latitans in antris et in speluncis donec spiritus
 sanctus ei dixit ut exiret ad prohibendum testimonium de xpo. et tunc
 venit ad iordanem predicans baptismum penitentie ut patet Lucæ. ij.
 Xpus autem morabatur cum hominibus et conversabatur cum peccatoribus et
 manducabat cum ipsis ut patet Matthei. x. propterea ergo iudei ad
 iohem legacionem miserunt ut eum interrogarent an esset xps. et
 respondit quia non sum ego xpus
 Euangelium in Galli cantu Nativitatis xpi

Hic obiit a cesare Augusto Lu. ij. Historia huius
 euang. facta est anno xpi po usuali. xij. kl. ianuarij feria quarta luna
 xxvij. indictione. ij. An incipit istud euang. scribit sanctus lucas in
 precedenti capitulo ortum sancti iohannis baptiste scilicet quomodo
 annunciatum est per angelum gabrielem patri suo zacharie in templo

Et quomodo natus est de matre sterili. et quomodo in circum-
cisione vocatus est nomen eius iohes. Et quomodo ipse puer cresce-
bat quantum ad augmentum corporis. et confortabatur spiritu scilicet quantum
ad augmentum gratie et virtutis. et erat in deserto usque ad diem
omissionis sue ad israel. et describit ortum precursoris. hic sequenter
describit ortum saluatoris dicens. Factum est autem in diebus illis
Exiit episcopus a cesare augusto Ly. hic ostenditur tempus natiuitatis
christi. qui natus est impante cesare augusto. qui nominatus
est augustus ab augendo. quia valde notabiliter auxit imperium
romanum qui regnavit. xlii. annis et. xii. annis ante natiuitatem
christi. et postea tanta fuit pax in toto orbe ut ad liram videre
impletum quod dixit ysaias ca. ii. Conflabunt gladios suos in
vomeres et lanceas suas in falces. Vnde etiam dicitur in psal. lxxiiij.
Orietur in diebus eius iusticia et habundancia pacis. Item psal. ii.
Non leuabunt gentes contra gentem gladium. et sic in diebus ce-
saris augusti omnibus gentibus romano imperio subiectis fuit pax
vniuersalis in orbe. Ideo mandauit ut describeretur vniuersus orbis
ut per hoc sciretur qualiter erant gentes et quanta tributa sue
gracie possent reddere. ut sic tributis indebitis non grauerentur.
Et etiam sciretur per quem modum singule gentes a romano imperio
melius regerentur. Hec descriptio prima facta est a profeta syrie
cyrino. Hunc enim cyrinum cesar augustus preerat genti syrie ad ipsam
regendam. et quia syria est in medio gentium habitabilis. et ibi fuit
ista descriptio primo inchoata. ut inde denunciareretur fieri in alijs
partibus circulariter. et ibant omnes ut profiterentur singuli in
ciuitatem suam scilicet vnde oriundi erant. Profitebantur autem dupliciter
se subiectos esse romano imperio. scilicet scripto quia nomina eorum scri-
bebant. et facto quia soluebant censum imperatori. scilicet vnum minimum
argenteum valentem decem minimum denarios. Ascendit autem
ioseph scilicet vir marie a galilea quia inferior erat quam iudea de ci-
uitate nazareth vbi christus conceptus erat. et in qua ioseph mane-
bat. in iudeam ciuitatem dauid. id est in bethleem que dicitur ciuitas
dauid. quia iudee diuinus fuit. primo Reg. xvi. eo quod esset de
domo. id est de genere dauid ut profiteretur cum maria sibi desponsata
uxore pregnantem. Ipsa enim erat de eodem tribu cum ioseph. et
licet maria non fuisset obligata tanquam pregnantem illuc ire propter lon-
gitudinem vie. quia a nazareth distat a bethleem quasi per tres
diuitas. tamen propter exemplum obedientie cum ipsis mulieribus ire voluit.
Item ex diuina dispositione factum est. ut sic christus nasceretur in
bethleem. sicut predictum fuit Michae. v. Et tu bethleem terra

Et quomodo natus est de matre sterili. et quomodo in circum-
cisione vocatū est nomen eius ioseph. Et quō ipse puer cresce-
bat quantū ad augmentū corpis. et confortabatur spiritu scz quantū
ad augmentū gracie et virtutis. et erat in deserto vsq; ad diem
omissionis sue ad israel. et describit ortū pcursons. hic oseqter
describit ortū saluatoris dicens. Factum est autē in diebus illis
Exiit episcū a cesare augusto lly. hic oñditur tempus natiui-
tatis xpi. qui natus est impante cesare augusto. qui nominat⁹
est augustinus ab augendo. quia valde notabilū auxit imperium
romanū qui regnavit. xliij. ānis et. xij. annis ante natiuitatem
xpi. et postea tanta fuit pax in toto orbe. vt ad lram videre
impletū qd p̄dixit ysaias ca. ij. Conflabunt gladios suos in
vomēs et lanceas suas in falces. Vñ eciam dicit in psal. lxxij.
Oriet in diebus eius iusticia et habūdancia pacis. Item ysa. ij.
Non leuabūt gētes contra gentem gladiū. et sic in dieb; ce-
saris augusti omib; gen tibus romano imperio subiectis fuit pax
vniūsalis in orbe. Ideo mandauit vt describeretur vnūsus orbis
vt per h̄ sciretur q̄liter ēre essent p̄late. et quanta tributa sue
gle. possent reddere. vt sic tributis indebitis non grauerentur
Et eciam sciretur per quem modū singule ēre a romano impio
melius regerentur. Hec descriptio p̄ria facta est a p̄fide syrie
cyrino. Hunc enī cyrinū cesar augustinus p̄ferat ēre syrie ad ipsā
regendam. et q̄a syria est in medio ēre habitabilis. et ibi fuit
ista descriptio p̄mo inchoata. vt inde tenūciaretur fieri in alijs
p̄uincijs circulariter. et ibant omnes vt p̄fiterentur singuli in
ciuitatem suam scz vñ oriūdi erant. P̄fitebantur autē dupliciter
se subiectos esse romano impio. scz scripto q̄a nomia eoz scri-
bebant. et facto q̄a soluebant censū impatori. scz vnū mi nimum
argenteum valentem decem mi nimos vsuales. Ascendit autem
ioseph scz vir marie a galilea q̄a inferior erat quā iudea de ci-
uitate nazareth vbi xpus ceptus erat. et in qua ioseph mane-
bat. in iudeam ciuitatem dauis. i. in bethleem que dicitur ciuitas
dauis. quā iudee dicitur fuisse. p̄mo Reg. xvi. eo q̄ esse t de
domo. i. de gñe dauis vt p̄fiteretur cum maria sibi desponsata
uxore pregnantē. Ipsa enī erat de eodem tribu cum ioseph. et
licet maria non fuisset obligata tanq̄z pregnantē illuc ire p̄pter lō-
gitudinem vie. quā a nazareth distat a bethleem quasi p̄ tres
diētas. tñ p̄t exemplū obediēcie cū ip̄s mulierib; ire voluit.
Item ex diuina disposicōe h̄ factū est. vt sic xps nasceretur in
bethleem. sicut p̄dictum fuit Michae. v. Et tu bethleem tra-

